

Marczell György (1871–1943) – meteorológus

1871. április 10-én született Pozsonyban.

Egyetemi éveiben a budapesti egyetem bölcsészkarának hallgatója volt, melyet nem fejezett be, mert még hallgatói évei alatt 1894-ben belépett az Országos Meteorológiai és Földmágnességi Intézet kötelékébe. Tehetségét Konkoly-Thege Miklós fedezte fel. Eleinte a kiskartali csillagdában tevékenykedett, 1900-tól pedig a terve alapján felépített ógyallai meteorológiai és földmágnességi obszervatórium vezetője lett.

1910-ben a dobsinai jégbarlangban észlelőállomást állított fel annak áramlási és hőmérsékleti viszonyainak tanulmányozásához. Münchenben tervezett, kivitelezett egy műszerhitelesítő szekrényt. A Meteorológiai Múzeum múzeumőre is volt.

1913-ban egyévnyi előkészítés után hazánkban felszállt az első szélmérő ballon, melynek üzembe állítása az ő érdeme volt. Egyúttal ez a hazai sztratoszféra-kutatás kezdő dátuma is. Az első világháborúban hadi magasságmérőket hitelesített, és szélméréseket végzett.

1904-ben került a budapesti Meteorológiai Intézethez, 1927-ben aligazgatója, majd 1933-ban igazgatója lett. 1934-ben vonult nyugdíjba.

Hazánkban a mikroklimatikus megfigyelések módszerének és az eredmények matematikai feldolgozásának első művelője volt. Úttörő volt a földi áramok, légköri elektromosság, és a napsugárzással kapcsolatos kutatások terén is. Nevét a pestlőrinci obszervatórium őrzi. Közel százra tehető szakirodalmi munkája maradt fenn, cikkeit rendszeresen közölte az *Időjárás*. A Magyar Meteorológiai Társaság választmányi, majd levelező tagja volt, a Magyar Földrajzi Társaság is tagjai között tartotta számon. Nemzetközi kapcsolatait tekintve a Météorologique Internationale Magaslégköri Bizottságának tagja volt.

Forrás: Magyar tudóslexikon

Főbb munkái:

Héjjas Endre–Marczell György: Körültekintés néhány külföldi meteorológiai intézetben. Bp., 1898.²

Irodalom róla:

Szepesiné Lőrincz Anna (szerk.): Fejezetek a magyar meteorológia történetéből 1870–1970. Bp., 1970.

Zách Alfréd: Marczell György. In: Nagy Ferenc (szerk.): Magyar tudóslexikon. Bp., 1997.